

עת"א 28189/05/18 - י.א. נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 28189-05-18 א' נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

לפני כבוד הנשיא רון שפירא
העותר

י.א.

ע"י ב"כ עו"ד תומר נוה

נגד
המשיבים

1. שרות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת העותר שהוגשה נגד החלטת נציב בתי הסוהר בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל בבית סוהר.

העותר נדון כקטין במסגרת תפ"ח 46724-02-16 לעונש מאסר בדרך של עבודות שירות לתקופה של 6 חודשים והחל בריצוי עונשו לאחר שחתם על הכללים. העותר נעדר רבות מעבודות השירות ואף לא התייצב לשימוע שאליו זומן ולכן, לאחר שיחות בירור וניסיונות רבים לאפשר לעותר לבצע את העבודות כסדרן, הורה המשיב על הפסקת עבודות השירות וריצוי המאסר בדרך של מאסר בפועל במתקן כליאה.

העותר טוען כי היעדרותו מלהתייצב באופן סדיר לעבודות השירות נבעה מקושי ממשי, שעיקרו כלכלי, הכרוך בהגעה למקום ביצוע עבודות השירות. נטען כי מדובר בצעיר שאין ברשותו כלי תחבורה ולא הייתה לו אפשרות להגיע באופן סדיר למקום ביצוע עבודות השירות, בשים לב למרחק בין כתובת ביתו למקום ביצוע עבודות השירות. נטען כי חלק מההיעדרויות נבעו ממחלה רפואית. נטען כי העותר הינו בן למשפחה קשת יום וכל כלכלת הבית מוטלת על כתפיו שכן אמו סובלת ממחלות שונות ולאחרונה עזבה את הבית. נטען כי גם לשימוע שאליו זומן בפני הממונה נבצר ממנו להגיע בשל חוסר יכולת לממן את הנסיעה. העותר מבקש לבצע את עבודות השירות בנשר וטוען כי שותפו לעבירה סיים לרצות את עבודות השירות שלו בנשר ולכן אין מניעה לריצוי עבודות השירות של העותר בנשר. נטען כי מדובר בעותר שרק לאחרונה הפך לבגיר ובשל נסיבות חיים מיוחדות וקשות יש מקום לתת לו הזדמנות נוספת, למרות התנהלותו הבעייתית בריצוי העבודות.

המשיב טוען כי כבר מתחילת ריצוי עבודות השירות הופיעה בעיה כרונית של עובד השירות בשל ריבוי היעדרויות ללא אישור. נטען כי הושקעה בעותר השקעה רבה על מנת להביאו למצב שיתפקד בצורה סדירה, אך לשווא. נטען כי נערכו

לעותר מספר שיחות ברור וניתנו לו הזדמנויות רבות להמשיך בעבודות השירות. בכל פעם הוא קיבל הזדמנות והבטיח להגיע כל יום, אך לשווא. גם קיומו עמו שיחות טלפון כדי להניעו להגיע לעבודה ולחלקן לא ענה. במענה לעתירה פירט המשיב את כל השיחות שנעשו ואת השיחות שנותרו ללא מענה מצד העותר. עוד נטען כי העותר זומן לשימוע לתאריך 27.12.17, שעליו חתם בחתימת ידו וצוין במפורש שהוא מחויב להופיע לשימוע עם אחד מהוריו לאור היותו קטין, אך לא התייצב לשימוע. בתאריך 17.1.18 התקיים שימוע שבו החליט עורך השימוע לתת לעותר הזדמנות לאור התחייבותו לתפקוד תקין, זאת לא לפני שהזהירו וקבע לו עוד תאריך לשימוע מותנה במידה ולא יתפקד. באותו שימוע עובד השירות התייצב עם גיסו יוגב והם ציינו בדבריהם כי העותר לא הגיע לעבודה בגלל המרחק והוא מבקש מקום קרוב יותר. כן ציינו כי לעותר בעיה כלכלית. גיסו הבטיח שיעזור לעותר לפני שייכנס למאסר וביקש להעבירו למקום עבודה קרוב יותר. עורך השימוע כתב שתוך כדי השימוע נבדקה אופציה להעסקתו בנשר, אך לאור גילו ושותפו לעבירה שנמצא בנשר לא ניתן להעסיקו שם ואין מקום אחר יותר קרוב. ניתנה לעותר הזדמנות להשלים את עבודות השירות והוא התחייב להגיע כל יום לעבודה. נקבע לשימוע מותנה ליום 14.2.18.

המשיב טוען כי גם לאחר מכן המשיך העותר בהתנהלות בעייתית ולא היה מנוס מקיום השימוע שנקבע לתאריך 14.2.18, אך היה צורך לדאוג לאפסטרופוס או ייצוג משפטי לאור היותו של העותר קטין. לכן התנהלו שיחות עם משרד עו"ד אולמן שייצגה אותו בתיק העיקרי וכן דאגו לעותר לייצוג מהסנגוריה הציבורית. נטען כי השימוע נדחה מספר פעמים עד שמונה סגור ציבורי ותיאם את תאריך השימוע. בסופו של דבר התקיים שימוע שני ביום 12.3.18, במהלכו ניתנה לעותר הזדמנות אחרונה לסיים את עבודות השירות בצורה סדירה. נטען כי למרות הבטחותיו של העותר והאזהרה שניתנה לו בשימוע, העותר התייצב רק לחמישה ימי עבודה עם חוסר של שעות ולא רצופים ובסופו של יום הפסיק כלל להתייצב לעבודה, ניתק קשר עם המפקח ועם ב"כ העותר. לכן נטען כי לא היה מנוס מקיום שימוע מותנה שנקבע ליום 11.4.18. השימוע נדחה מספר פעמים על פי בקשת ב"כ העותר אך בסופו של יום התקיים ביום 29.4.18 כאשר ב"כ העותר הגיע לשימוע אך העותר לא הגיע ולא הודיע מדוע לא הגיע. עורכת השימוע המליצה על הפסקת עבודות השירות לאור ההתנהלות הבעייתית של העותר ומפקד מחוז צפון אישר את ההמלצה וחתם על ההפסקה המנהלית ביום 1.5.18.

המשיב טוען כי לאור המפורט לעיל ומאחר שהעותר לא ניצל את אינספור ההזדמנויות שניתנו לו ולא שיתף פעולה, וכן מאחר שטענותיו למרחק ובעיות כלכליות הובררו והודגשו כבר משלב המיון והאבחון וצוין שלא תהיה עילה לאי התייצבות, דין העתירה להידחות ועל העותר לרצות את יתרת הימים בבית סוהר.

דין והכרעה בעתירה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי בנסיבות המקרה יש לתת לעותר הזדמנות אחרונה לרצות את עבודות השירות במקום קרוב יותר למקום מגוריו. אפרט להלן.

יצוין כי בדיון שהתקיים ביום 27.5.18 במעמד הצדדים התבקש ב"כ המשיב לברר האם השותף לעבירה שריצה עונש של עבודות שירות בנשר, בבית העלמין, סיים לרצות את עונשו והאם צפויה להיות מניעה לשבץ את העותר לעבודות בבית העלמין בנשר. כן צוין בהחלטה כי טרם גיבשתי עמדה ועל פניו נראה כי המשיב ביצע כנדרש את כל ההליכים ואין טענות לפגם מנהלי אלא בקשה להתחשבות מטעמים של חסד.

עוד יצוין כי המשיב הגיש בהמשך הודעה לפיה לאחר בדיקה עולה כי השותף לעבירות סיים את ריצוי העונש במועצה הדתית בנשר ואין באפשרות המשיב בעת הזו לבדוק אפשרות שילוב העותר לעבודות שירות בבית העלמין בנשר טרם

ראיון התאמה וכי עמדת המשיב הינה לדחיית העתירה.

בנסיבות אלה ניתנה החלטת בימ"ש זה מיום 27.5.18 לפיה, מבלי שהדבר יהווה קביעת עמדה סופית, יש לערוך לעותר בדיקת התאמה ולהודיע לביהמ"ש עד ליום 10.6.18 אם ניתן לשלב את העותר בעבודות שירות בבית העלמין בנשר. ביום 3.6.18 הוגשה הודעתו של רכז עבודות השירות מחוז צפון, לפיה בהמשך להחלטת ביהמ"ש, העותר זומן לרופא שב"ס עם מסמך רפואי עדכני ולאור המסמך ודברי העותר החליט הרופא כי העותר כשיר לבצע עבודה פיזית בבית העלמין אשר כוללת חפירת קברים ונמצא כשיר ללא מגבלות. עוד צוין בהודעה כי מצבת עובדי השירות הפעילים בבית העלמין בנשר נכון להיום הינה 12 עובדי שירות כאשר התקן הינו 10 עובדי שירות, קרי, שניים מעל התקן. עם זאת, צוין בהודעה כי שניים מעובדי השירות אמורים לסיים עבודות שירות עד לתאריך 12.6.18 במידה ויתייצבו בצורה סדירה. לכן במידה שיוחלט על חזרתו של העותר לעבודות שירות, הוא יכול לחזור לעבודות השירות ולרצות אותן בבית העלמין בנשר החל מיום 17.6.18.

כפי שצוין לעיל, נראה כי במקרה זה המשיב ביצע כנדרש את כל ההליכים ואין טענות לפגם מנהלי בהחלטה, אלא מדובר בבקשה להתחשבות מטעמים של חסד. אציין כי מהטענות שהועלו בפני והמסמכים שהוצגו בפני נראה כי גם המשיב עצמו היה סבור כי מדובר במקרה מיוחד שיש לנסות ולהתחשב בעותר ובנסיבותיו והמשיב והגורמים מטעמו עשו מאמצים רבים כדי לאפשר לעותר לסיים את ריצוי עבודות השירות באופן תקין. עם זאת, העותר ככל הנראה הביע קושי להגיע למקום עבודות השירות בו הוצב כבר מההתחלה, אך עניין העברתו לעבודות שירות בבית העלמין בנשר כבקשתו לא צלח בשל גורמים אובייקטיביים כגון ריצוי עבודות שירות באותו מקום על ידי שותפו לעבירה או ריבוי עובדי שירות באותו מקום, מעבר לתקן.

מאחר שכעת עולה מהודעתו של רכז עבודות השירות מחוז צפון כי ניתן יהיה להציב את העותר לרצות את יתרת עבודות השירות במקום שהינו קרוב למקום מגוריו, בית העלמין בנשר, ובנסיבות העניין לאור גילו הצעיר של העותר, שרק לאחרונה הפך לבגיר, ולאור נסיבותיו האישיות המיוחדות של העותר, סבורני כי למרות שלא נפל פגם בהחלטת המשיב יש מקום להורות על מתן אפשרות אחרונה לעותר לסיים את ריצוי עבודות השירות.

על כן, המשיב יפעל בהתאם לאמור בהודעת רכז עבודות השירות מחוז צפון ויאפשר לעותר לסיים את ריצוי יתרת מאסרו בדרך של עבודות שירות בבית העלמין בנשר החל מיום 17.6.18 או מועד מאוחר יותר במידה שאחד מעובדי השירות האחרים שמרצים עונשם באותו מקום לא יסיים לרצות את עונשו בצורה סדירה, כמפורט בהודעה שהוגשה לביהמ"ש.

אשר על כן, לאור האמור לעיל, העתירה מתקבלת והעותר ירצה את יתרת מאסרו בעבודות שירות בבית העלמין בנשר בהתאם לאמור בהודעתו של רכז עבודות השירות מחוז צפון ובהתאם להוראות המשיב. על ב"כ העותר לוודא את התייצבות העותר לקליטה לעבודות שירות אצל הממונה על עבודות שירות, המועד שיקבע, כדי לרצות את עונשו, כפי שנקבע.

אבהיר לעותר כי למעשה לא נפל פגם בהחלטה שהתקבלה להפקיע את עבודות השירות ולהורות על מאסרו. מדובר בהחלטה תקינה שאין עילה להתערב בה. בשלב זה, לפני משורת הדין, מושהה ביצוע ההחלטה כדי לאפשר לעותר, בפעם האחרונה, לרצות את עבודות השירות. מדובר בהזדמנות אחרונה לרצות את עבודות השירות כסדרן ואם לא

יעמוד בכך יהא עליו לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתקן כליאה.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים. ב"כ העותר יודיע לבית המשפט בכתב בתוך 7 ימים כי הסביר את ההחלטה לעותר וכן לאיזה יום נקבעה התייצבות העותר אצל הממונה על עבודות השירות. הממונה על עבודות השירות ידווח לבית המשפט במקביל על מועד שנקבע להתייצבות העותר להשלמת ריצוי עונשו.

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ח, 08 יוני 2018, בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא